

Dnr 4.7-H20-06473

Till: m.remissvar@regeringskansliet.se

kopia till: annakarin.rosman@regeringskansliet.se

YTTRANDE: 2020-09-22

Byggmaterialhandlarnas remissvar på Förslag till ändringar i Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2008:3) om bekämpningsmedel

Kort om oss

Byggmaterialhandlarna är en branschorganisation för landets återförsäljare av byggmaterial. Våra medlemmar är Ahlsell, Beijer Byggmaterial, Bygma, K-Rauta/~~Kk Bygg~~ ~~och Grund~~, Derome Byggvaror, Karl Hedin Bygghandel, Happy Homes, Nordströms Bygghandel, Optimera, XL-Bygg, Woody Bygghandel samt ett femtiotal fria handlare. Branschen består kedjor och fria handlare. Totalt omsätter branschen ca 90 miljarder kronor årligen och sysselsätter totalt ca 21 000 medarbetare på ca 1 700 anläggningar runt om i landet.

Inom ramen för Byggmaterialhandlarnas verksamhetsmål arbetar vi med olika aktiviteter och samarbeten med andra aktörer för att lyfta branschens nivå på frågor som rör miljö och hållbarhet. Några av dessa har ~~precis som många andra initiativ~~ som målsättning att uppfylla det nationella miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö samt andra mål som rör utsläpp och användandet av kemikalier och farliga ämnen.

Regleringen och förslaget berör användare av växtskyddsmedel och *näringsidkare som säljer växtskyddsmedel* eller erbjuder tjänster inom trädgårdsområdet. Som återförsäljare av växtskyddsmedel ska våra medlemmar vid försäljning ha minst en utbildad person tillgänglig för att ge kunder information om hur medlet ska användas, vilka hälso- och miljörisker som kan finnas och hur man ska hantera medlet för att minska riskerna. ~~Detta~~ åtaganden uppfyller vi idag och vi följer upp statistik från vår försäljning, från de frågor som kommer in och annat som har med försäljning av växtskydd att göra.

~~Byggmaterialhandlarna har fått rubricerade rapport och lämnar härmed följande synpunkter.~~

Sammanfattning Förslaget

Kemikalieinspektionen har tagit fram ett förslag till ändringar av Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2008:3) om bekämpningsmedel. Förslaget innebär dels ändringar i 3 kap. 20 § kriterierna för hänförande av växtskyddsmedel till behörighetsklasser, dels införandet av en ny bestämmelse, 3 kap. 21 §, som medger undantag från det av regeringen föreslagna förbudet i 2 kap. 37 § 2–6 förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel (fortsättningsvis bekämpningsmedelsförordningen) att använda växtskyddsmedel inom vissa områden. **Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2021.**

Byggmaterialhandlarna har fått rubricerade rapport och lämnar härmed följande synpunkter.

Bakgrund

Kemikalieinspektionen fick i september 2016 i uppdrag av regeringen att analysera behovet av och möjligheten att begränsa icke yrkesmässig användning av kemiska växtskyddsmedel i Sverige. Kemikalieinspektionen redovisade sitt förslag till regeringen i maj 2017 (bifogas till denna remiss). I rapporten analyseras risker och problem med den privata användningen av växtskyddsmedel. Under sommaren 2017 remitterade Miljödepartementet rapporten, remissvaren finns att läsa på regeringens hemsida. Rapporten utgör ett bra underlag för att få en vidare förståelse för innebörden av det nu aktuella förslaget till föreskriftsändringar.

Under år 2018 aviserade regeringen sin avsikt att föreslå ändringar i bekämpningsmedelsförordningen innebärande bland annat ett förbud för användningen av kemiska växtskyddsmedel i hemträdgårdar och inom koloniträdgårdsområden.

I juli 2019 remitterade regeringen sitt ändringsförslag. Förslaget kom därefter att omarbetas och remitterades på nytt i april 2020. Det nu remitterade förslaget innebär bland annat ett förbud mot användning av växtskyddsmedel inom vissa områden samt ett bemyndigande för Kemikalieinspektionen att föreskriva om undantag från förbuden för verksamma ämnen i växtskyddsmedel som bedöms innebära en begränsad risk för människors hälsa och miljön. Regeringen föreslår att ändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2021.

Kemikalieinspektionen har mot denna bakgrund tagit fram ett förslag till ändrade kriterier för att hänföra växtskyddsmedel till behörighetsklasser samt ett förslag på undantag för vissa verksamma ämnen från det av regeringen föreslagna förbudet i 2 kap. 37 § 2–6 bekämpningsmedelsförordningen att använda växtskyddsmedel inom

vissa områden.

Byggmaterialhandlarnas synpunkter på "Förslag till ändringar i Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2008:3) om bekämpningsmedel"

Byggmaterialhandlarna fick möjlighet att inkomma med synpunkter på promemorian gällande förslaget som remitterades i april 2020, **M2020/00660/R "Förbud mot användning av växtskyddsmedel inom vissa områden och miljöstraffavgift för överträdelse av förbuden"**. Vårt svar där var i korthet att vi inte ställde oss bakom förslaget att införa ett förbud mot privat användning av växtskyddsmedel så som det lades fram i promemorian. Anledningen till detta var att vi utifrån promemorian inte kan avgöra om den föreslagna förändringen kommer att ge den effekt som efterfrågas och önskas. Vi efterfrågade också en större tydlighet i hur genomförandet av förändringen kommer att gå till och vilka konsekvenser detta kommer att föra med sig för våra medlemmar.

Byggmaterialhandlarna förtydligade dock i remissvaret att [våra medlemsföretag](#) ~~vi~~ både strategiskt och operativt ~~i våra många medlemsföretag~~ arbetar mot miljö kvalitetsmålet "Giftfri miljö" och att många av våra interna och branschöverskridande samarbeten syftar till att aktivt minska utsläpp och användandet av kemikalier och farliga ämnen.

Som branschförbund har Byggmaterialhandlarna inte kompetens att göra en analys av de olika ämnenas klassificeringar eller eventuella omklassificeringar och vårt remissvar utgår därför från samma konsekvensanalys som svaret på remiss *M2020/00660/R "Förbud mot användning av växtskyddsmedel inom vissa områden och miljöstraffavgift för överträdelse av förbuden"*.

Konsekvens 1 för Byggmaterialhandlarnas medlemmar – ökad administration och behov av nya processer och arbetsätt

För att göra en analys av konsekvenserna av de föreslagna ändringarna i KIFS (2008:3) har Byggmaterialhandlarna tittat närmare på syftet med de föreslagna åtgärderna, det vill säga att minska riskerna förknippade med den privata användningen av växtskyddsmedel. Detta skall bland annat uppnås genom att privatpersoner endast ska *ha tillgång* till växtskyddsmedel med lägre risker. För Byggmaterialhandlarnas medlemmar är det därför nödvändigt, vilket vi också poängterade i svaret på remiss M2020/00660/R, att det är tydligt hur försäljningen, förvaringen och informationen kring produkter som inte längre kommer att vara placerade i klass 3 ska gå till.

Utifrån det tidigare förslaget i remiss M2020/00660/R kan en tolkning bli att det är de separata försäljningsställena, bland annat byggmaterialhandeln, som skall ansvara för att kontrollera

utbildningsbevis och som därför behöver sätta upp nya/utökade administrativa och operativa processer för detta.

Konsekvens 2 för Byggmaterialhandlarnas medlemmar – tillgång till information och behov av utbildning

Som vi också poängterade i svaret för remiss M2020/00660/R så ser vi det som mycket viktigt för våra medlemmar att informationen kring ändringar i samband med ovanstående förslag kommuniceras i god tid, med tillhörande utbildningsmaterial och information.

Vi ser också en stor risk för misstag och kommunikationsmissar gällande ovanstående ändringar om inte såväl information som utbildning är riktade både mot konsumenter/privatpersoner som de som hanterar de här produkterna i t.ex. byggmaterialhandeln. Det behövs en större kunskapshöjning av vad som gäller för att inte vår personal ute i verksamheten, de som träffar konsumenterna som inte längre kan köpa samma produkter som de tidigare gjort, ska bli de som utbildar konsumenterna i den här frågan och de här ändringarna.

Konsekvens 3 för Byggmaterialhandlarnas medlemmar – sortimentsändringar, ersättningsprodukter och relaterat

Byggmaterialhandlarnas medlemmar har långa processer för att göra den här typen av sortimentsändringar som kommer att behövas och för att hitta ersättningsprodukter, tömma lager, strukturera om förvaring av produkter som eventuellt inte längre skall vara tillgängliga för alla och för att göra nya ekonomiska kalkyler för att skriva avtal med nya leverantörer.

Byggmaterialhandlarna poängterade också i svaret på remiss M2020/00660/R att tidsfristen för förändringen är orimlig ur ett försäljningsperspektiv, både tidsmässigt och med tanke på att de nya restriktionerna är planerade till den 1 januari 2021, d.v.s. mitt i vintern och med små möjligheter för våra medlemmar att sälja den här typen av produkter. Att både byta ut, skriva nya avtal och planera om den fysiska lagringen av produkter mellan tiden för då detta remissvar skall vara inne till den 1 januari, d.v.s. ca tre månader utanför försäljningssäsong, är inte rimligt.

Byggmaterialhandlarna efterfrågar utöver information och utbildning också en större tydlighet i vilka typer av ersättningsprodukter och alternativa metoder vi kan hänvisa våra kunder till vid ett genomförande av de föreslagna restriktionerna. Ett förbud mot privat användning av ett utökat antal produkter som vi saluför är svårt att göra en ekonomisk uppskattning för hur den slår då det är väldigt skiftande kundunderlag hos våra medlemmar, men ingen av våra

medlemmar har så stora marginaler att en intäktsminskning är önskvärd. Det är därför av yttersta stor vikt att en eventuell lagändring och ytterligare restriktioner kring användandet enligt detta förslag samt M2020/00660/R föregås av en längre omställningsperiod, tydlig och vetenskapligt belagd information kring ersättningsprodukter och tydlig samhällsinformation/konsumentinformation.

Utöver våra synpunkter ovan vill vi lyfta fram att vi fick förslaget till ändringarna i KIFS (2008:3) två dagar innan vi skickat in svaret på remissen detta förslag gällde, något som vi ställer oss frågande till. Har man på Kemikalieinspektionen hunnit gå igenom samtliga remissvar för M2020/00660/R innan man tog fram förslaget på ändringarna för föreskrift KIFS (2008:3)?

För övriga synpunkter och ett mer omfattande svar gällande konsekvenser av ändringarna i stort hänvisar vi till vårt remissvar för M2020/00660/R.

Beslut om detta yttrande har fattats av Byggmaterialhandlarnas vd Monica Björk.

För frågor kring detta remissvar kontakta Anna Lundkvist: anna@byggmaterialhandlarna.se

Monica Björk

vd, Byggmaterialhandlarna